

Dario Goldbach

GOLDBAND

NET ECHT

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

Voorprogramma

Hallo, mijn naam is Dario Goldbach en ik ben geen journalist. Dit boek is dan ook niet geschreven vanuit een journalistiek oogpunt. Ik ben de leden van Goldband niet gaan volgen om erachter te komen wie ze zijn en waar ze vandaan komen. Dat wist ik namelijk al.

Midden in het schooljaar kwam er een nieuwe leerling in de klas op het Haags Montessori Lyceum. Hij was van school gestuurd en mocht bij ons instromen. Hij had blonde lokken en droeg Vans in primaire kleuren. Die jongen was Milo Driessen. Diezelfde dag kregen we samen een boete voor door rood lopen.

We werden vrienden. Hij introduceerde me bij Karel Gerlach, die in zijn slaapkamertje stiekem al beats maakte. Milo en ik werden huisgenoten en samen ontdekten we de vrijheid van de nacht: clubs, festivals, house, techno.

Ik begon posters te ontwerpen voor het soort feesten waar we zelf naartoe gingen en belandde zo bij de Haagse club PIP. Daar ontmoette ik Boaz Kok. Samen zouden die drie jongens Goldband oprichten. Ik had het geluk om dat avontuur van dichtbij mee te maken.

Hoewel ik talloze mensen interviewde en uitgebreid veldwerk verrichtte, begon mijn onderzoek voor dit boek altijd bij mijn eigen fotoarchief. Want als ik er niet zelf bij was geweest, waren er wel foto's of video's gedeeld in onze groepsapp. De vrienden die betrokken waren, waren ook mijn vrienden. Hun verhaal was mijn verhaal.

Een doorbraak als Goldband komt zelden voor. Nog zeld-

zamer is het dat degene die het opschrijft er al bij was, nog voordat hij wist dat het ooit een verhaal zou worden.

Dit boek heeft alleen kunnen ontstaan dankzij het grenzeloze vertrouwen dat de band en het management in mij stelden. Daar ben ik hun zeer dankbaar voor. Ze waren niet bang om zichzelf op het spel te zetten, om te drukken op de zere plekken en deinsden niet terug voor een greintje zelfspot.

Ik denk dat we samen redelijk goed hebben kunnen reconstrueren wat hun de afgelopen jaren allemaal is overkomen. Ik neem u graag mee op deze wilde rit. Veel leesplezier, en in de woorden van Adriaan van Dis:

‘Alles is waar, behalve wat ik heb verzonnen.’

Stuc wacht op niemand. Daar kun je van op aan. Het is een zekerheid, net als vieze doucheputjes en slecht weer. Milo stond, gewapend met een troffel en een spaan, op een klus in Vlaardingen. Sjekkie op de lip, bek in de blubber. Het was een normale dag. Wit poeder. Zwartwerk. Overzicht. Vlaardingen. Hoe was hij daar beland? Hoe raak je überhaupt ergens in verzeild? Maak je weloverwogen keuzes? Of zeg je soms gewoon 'ja'? Is het leven slechts een opeenstapeling van blind geaccepteerde voorstellen? Een collectie consequenties, aanvaard zonder de voor- of nadelen tegen elkaar af te wegen? Waarschijnlijk wel.

Op de middelbare school zaten we in de klas met Stephen. Een rustige jongen omgeven door een soort kalme wijsheid. Hij droeg knisperwitte Piet Parra-shirts met prints in roze en blauw. Stephen was anders dan alle anderen. Hij had een klas overgeslagen, haalde de hoogste cijfers, maar niemand kon hem er ooit op betrappen een lesboek open te slaan. Stephen zou filosofie en rechten tegelijk gaan studeren. Stephen zou zijn hele studententijd maximaal bijlenen en al dat geld in goud investeren, hij zou er twintigduizend euro winst mee maken. Hij zou gaan promoveren bij de beroemde en beruchte rechtsfilosoof Andreas Kinneging in Leiden. Maar voordat hij dat allemaal deed, rookten we jointjes in het Bunkerbos.

Dat Stephens reputatie als *boy genius* hem vooruit was gesneld bleek uit een bericht dat hij kreeg van een Scheveningse stukadoor die zijn nummer via via had bemachtigd. Het

was een onsamenvattend verhaal over mindfulness, meditatie, een nog te schrijven gids en de vraag of Stephen op deze positie wilde solliciteren.

Waarom Stephen besloot Milo mee te vragen, was niet helemaal duidelijk. Geloofde hij dat Milo een onmisbare tweede lezer van meditatiegidsen zou zijn? Wilde hij Milo aan een bijbaantje helpen? Of durfde Stephen simpelweg niet in zijn eentje naar de man van het bericht? Milo zei in ieder geval zonder aarzeling 'ja'. Het waarom is moeilijk uit te leggen. Soms word je gepresenteerd met een propositie en dan stem je daarmee in. Niet zeuren. Niet wikken. Niet wegen.

Voorafgaand aan hun sollicitatie spraken Milo en Stephen af bij een bankje. Altijd bij een bankje. Er waren veel bankjes in die tijd. Jointjes roken en filosoferen. De een iets serieuzer dan de ander naar het bleek. Het onderwerp van discussie was het christendom. Tenminste, de katholieke kerk. Tenminste, één specifieke katholieke kerk: de Lourdeskerk op Scheveningen. Dit van God los geraakte bouwwerk, ingeplant tussen een politiebureau en het Holland Casino, bleek de locatie van hun afspraak met de stukadoor. Ze wisten ook niet precies waarom. Ze hadden te maken met een heilige drie-eenheid die men zelden tegenkomt: kerk, stuc en meditatie.

Wie voelt zich schuldiger in het huis van God, de atheïst of de zondaar? De stukadoor Coos voelde zich in ieder geval prima. Een rasechte Scheveninger. Eén meter negentig, biceps als dijbenen, stucpak, stekeltjes en een grote bek. Een bek die kon ratelen. Dat begon nagenoeg direct terwijl ze een rondleiding door de kerk kregen. Hij sprak over het orgel, over de vloer, over de vide, over mogelijkheden, plannen, evenementen, vergunningen, stookkosten, krachstroom, het houtwerk, het schilderwerk, de schilderkunst,

de kandelaren, de preekstoel, het biechthok en natuurlijk de kerktoeren, en dan specifiek over de bel die erin hing. Een bel die tonnen waard was maar ook tonnen woog. Die je er dus helaas nooit uit zou krijgen voor de verkoop. Zonde. Men stond in de rij voor zo'n bel.

‘Wie wil dat nou niet? Zo'n bel! Die bel is oud, jonge! Echt antiek. Helemaal gegoten dat ding. Prachtig spul. Je moet zoiets er toch uit kunnen krijgen? Ze hebben hem er tenslotte ook in gehangen. Maar ja, monumentenzorg hè. Zit je weer met dat gezeik, snap je.’

Ze snapten het niet.

Als Coos eenmaal op stoom was, was er geen speld tussen te krijgen, en zelfs als hij ruimte had gelaten, zou die waarschijnlijk niet zijn gebruikt. Milo en Stephen, stoned als koalabeertjes, zweefden ergens tussen ongeloof en bewondering. Hoe waren ze hier beland? Was die kerk van hem? Hoe kwam hij aan die kerk? Waarom waren ze daar? Waarom vertelde hij ze dit alles?

Als makke lammetjes volgden ze Coos tot ze elke hoek van de kerk in ogenschouw hadden genomen en hij ging zitten achter het voormalige bureau van de pastoor. Een eikenhouten bureau in een eikenhouten kamer vol eikenhouten lambrisering. Van achter dat bureau bekeek hij zijn beoogde nieuwe werknemers voor het eerst goed.

‘Zeu, jullie hebben ook flinke glas-in-loodogen staan hè?!’

Hoewel het in eerste instantie niet zo duidelijk was, was het Coos toch gelukt om een safespace te creëren, waardoor de jongens voelden dat ze eerlijk konden zijn over de joint die ze zojuist, filosoferend over theologische kwesties, hadden gerookt. Deze bekentenis, of beter gezegd biecht, creëerde wederom een safespace, waardoor Coos zijn rookwaren op de lederen inleg van het statige bureau uitstalde. Hij

draaide een boomstronk in elkaar en noemde het een joint. Het was een instrument eerder gekenmerkt door volume dan souplesse. Kwantiteit over kwaliteit. Dichtgevouwen en afgelebbard. De stukadoor nodigde zijn gasten uit naar een binnenplaatsje. Hier raakte Coos weer op dreef, deze keer over de kern van de zaak: de meditatiegids.

Coos had, niet geheel onverwacht, last van ADHD. ADHD van een niveau dat Thunderdome tot de Huishoudbeurs degradeerde. De takken die hij rookte hielpen zijn gedachten naar een werkbaar niveau te vertragen, maar naast de wiet bleken de lichamelijke en geestelijke voordelen van mindfulness hem ook te helpen.

‘De meeste mensen ademen vanuit hier hè,’ hij legde een hand op Milo’s borst. ‘Kijk, jij ook, zo moet je niet ademen joh.’

Milo stopte direct met ademen.

‘Je moet uit je buik ademen, vanuit je buik.’

Milo ademde weer, maar niet op zijn gemak.

‘Meditatie gaat om die rust vinden in je hoofd en dat wil ik naar deze kerk brengen. Cursussen, workshops, retraites, noem maar op. Daar wil ik een gids bij hebben maar ik ben niet van dat stilzitten en dat schrijven, dat is niks voor mij. Daarom zijn jullie hier, jullie hebben vwo gedaan toch?’

De ironie van mentaal te druk zijn om een meditatiegids te schrijven.

Milo en Stephen liepen de kerk uit met een nieuwe baan. Terwijl Coos fulltime stuc smeerde, zouden zij fulltime werken aan de gids. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk. Ze kregen vijftig euro per persoon per dag. Cash. Payday was op vrijdag en de rest van de week hoefde Coos ze niet te zien. Qua thuiswerken was hij zijn tijd ver vooruit.

Elke vrijdag verschenen de jongens in het kantoor van de

pastoor, met achter het bureau een stukadoor. Dan deden ze verslag van hun vorderingen, terwijl er snaken werden gevouwen. Er was vrij gauw een klik. Coos, Milo en Stephen vonden elkaar in hun liefde voor wiet en hun gebrek aan ervaring met het schrijven van meditatiegidsen. Daarnaast had Coos een hartje van goud en zag hij potentie in mensen. Hij wist donders goed dat de jongens ook maar wat deden, maar hij geloofde dat het ze zou lukken. Ze waren niet dom. Ze boekten vooruitgang. Maar elke vrijdag werd wel duidelijker dat Stephen meer had gelezen, meer had begrepen, meer had bedacht en simpelweg meer had gedaan. Toch pelde Coos elke vrijdag vijf vijftigjes per persoon van een schijnbaar bodemloze stapel die hij uit zijn broekzak toverde.

Voor Milo was 250 euro cash aan het begin van elk weekend ideaal. Terwijl Stephen het geld waarschijnlijk op een lucratieve manier aan het investeren was, kocht Milo sigaretten en bier voor al zijn vrienden. Het was een andere tijd, de lucht was blauwer en je kon een maand leven van een kwartje. 250 euro was praktisch een miljoen. Milo ontwikkelde een wekelijkse bedevaart van de kerk naar de kroeg. Ook het concept technofestival werd in die periode grondig onderzocht. Soms verrichtte Milo dagen achtereen non-stop veldwerk. Zijn onuitputtelijke motivatie was bewonderenswaardig. En hoewel hij zichzelf in die periode leerde kennen op een manier die menig mindfulnessretraite belooft, werd er bar weinig gemediteerd. Innerlijke rust vindt iedereen op zijn eigen manier.

Elke vrijdag stond Milo braaf naast Stephen in de eikenhouten kamer zijn handje op te houden terwijl hij week na week minder in te brengen had. Hij deed echt zijn best, alleen niet op die meditatiegids. In zijn oneindige goedheid

had Coos het bijna drie maanden aangezien, maar toen volgde een zeer eenzijdige woordenwisseling.

‘IK HEB DRIE KK-MAANDEN EN DRIE KOP AAN JE VERSPILT, EN JE STAAT HIER WEER MEUREND VAN DE DRANK JE BEK TE HOUDEN!! HOELANG DACHT JE DIT NOG TE KUNNEN DOEN? HOELANG DACHT JE HIER NOG TE KUNNEN KOMEN ZONDER OOK MAAR ÉÉN ZINNIG WOORD TE ZEGGEN? IK BEN GEEN HALVE! IK LAAT ME TOCH NIET VOOR HET KARRETJE SPANNEN? DENK JE DAT DAT GELD ME OP DE RUG GROEIT? IK BEN GEEN WANDELLENDE PINAUTOMAAT! IK LOOP ME EIGE HELEMAAL DE BLOED KK-CHOLERA TE WERKEN OM DIE KERK HIER TE ONDERHOUDEN. HOUTWERK! SCHILDERWERK! STUCWERK! WEET JE WAT DAT KOST? ZO’N KERK? ER IS ELKE DAG WEL WAT KAPOT EN WIE DENK JE DAT DAN WEER MAG LAPPEN? NOU?! JA! IK NATUURLIJK! EN TERWIJL IK DAG NA DAG STA TE BEUNEN LOOP JIJ OP MIJN KOSTEN NAAR DE GETVER TE GAAN? NIKS DOE JE! JE KOMT NIET MET IDEEËN. JE KOMT NIET MET INFORMATIE. JE KOMT MET NADA. MAAR IK HEB MIJN LESJE GELEERD. JOUW TYPE KAN IK HIER NIET GEBRUIKEN. HET IS NIET MAKKELIJK ALLEMAAL! HET IS NIET NIKS WAT WE HIER DOEN! IK LOOP HIER DE TOEKOMST OP TE BOUWEN! MEDITATIE. MINDFULNESS. YOGA. DE HELE MIKMAK! HET IS KLAAR MET JOU, VRIEND. IK HOEF DIE KOP VAN JE HIER NIET MEER TE ZIEN. PAK JE TERINGZOOI EN FLIKKER LEKKER OP! GA MAAR EEN KEERTJE WERKEN VOOR JE GELD! MAAR NIET BIJ MIJ! DEZE JONGEN HOUDT Z’N FLAPPEN IN Z’N ZAK. KK-LAAIELICHTER! D’R UIT!’

Milo sputterde niet tegen. Coos had geen woord gelogen.

Stephen maakte de gids netjes af. Maar gids of geen gids, uiteindelijk zit er toch meer geld in de bouw. Mindfulness bereik je makkelijker wanneer je je ademhalingsoefeningen doet in een perfect vierkant gestucte ruimte. Dus misschien een jaar na de woordenwisseling en het ontslag ging Milo's telefoon en hing Coos aan de lijn. Of Milo wilde leren stuccen, want Coos had een hartje van goud en zag potentie in mensen. Coos zag zo veel potentie in mensen dat hij een jongen die hem in principe opgelicht had, een jaar later belde en deze jongen, die op geen enkel moment interesse in het stukadoorsvak had getoond, een baan aanbood. Vijfzeventig euro per dag. Cash. Een voorstel dat bij Milo warme, nostalgische herinneringen opriep. Hij kwam er al snel achter dat zijn werkelijke loon toch weer de vertrouwde vijftig werd. Niet dat Milo er iets van zou zeggen. Sjoemelen zat hun blijkbaar allebei in het bloed. Meer per ongeluk dan expres werd Milo vanaf dat moment elke ochtend om halfacht 's morgens met piepende banden opgehaald door Coos.

Mensen respecteren stukadoors te weinig. Ze hebben een imago probleem. Mensen vinden ze luidruchtig, ongemanierd, rommelig, maar het tegendeel is waar. Op dat luidruchtige na. Stuccen is een kunst. Een balanceeract tussen brute kracht en chirurgische precisie. Wanneer je het busje in bent gestapt, en je baas deze bus, minimaal rekening houdend met de geldende verkeersregels, bij de PontMeyer heeft gekregen, is het tijd om je gipspleister op te halen. De industriestandaard is Knauf. En Coos gebruikte van dat merk het liefst Goldband. Goldband is een pleister met een 'hoge opbrengst' en een 'lange verwerkingstijd'. Wat ze daarmee bedoelen is dat je dun kan smeren. Want dun smeren is dik verdienen.

Vroeger wogen zakken gips vijftig kilo per stuk, maar op last van de arbo en heel veel verpeste ruggetjes zijn de zakken nu wettelijk slechts vijftientwintig kilo. Dat is verschrikkelijk onhandig, want dat betekent dat je er nu twee tegelijk moet tillen. Die zakken zijn log en veelal lek. Nog voordat je in Vlaardingen aankomt zit de Knauf Goldband van je oren tot in je bilnaad. Dan ben je in principe nog niet begonnen. Je hebt de te stuccen ruimte dan al wel volgelegd met stucloper en de muren gecontroleerd op oneffenheden. De uitwendige hoeken, zoals bijvoorbeeld bij een schouw, heb je voorzien van hoeknaalden. Dat zijn metalen strips die je verzekeren van het bereiken van de heilige graal der stukadoors: de rechte hoek. Negentig graden. Stukadoors zijn geobsedeerd door rechte hoeken. Pythagoras was een stukadoor, dat kan niet anders.

Nadat je de boel hebt voorgestreken, kan het echte werk beginnen. Je pakt een 120 literkuip en vult die met water. Ze zeggen iets van 15 liter per zak, maar in principe doe je dat op het oog. Dit doe je het liefst met z'n tweeën. Terwijl de ene collega langzaam bijvult, probeert de andere collega een mortelmixer in bedwang te houden. Het lijkt op dit moment best wel op taart bakken, alleen heeft je mixer het toerental van een v8-motor. Wanneer je stuc, je 'pappie', de juiste consistentie heeft, is het een race tegen de klok. Want zodra je pappie is aangemaakt, begint je pappie te drogen. Dan schep je het met je spaan op je bord en kun je gaan opzetten. Nu mogen die biceps aan het werk. Het gaat erom dat je je hele muur voorziet van een ruwe laag. Daarna mag je gaan reien met de langste reilat die je hebt. Hiermee verdeel je je stuc enigszins egaal over de muur. Als je in de leer bent en je hebt deze stap goed in de vingers, dan zeggen ze dat je je 'reibe-wijs' hebt.